

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Připravovaná novela občanského soudního řádu

Neplnění vyživovací povinnosti vůči dětem je negativním celospolečenským fenoménem, projevujícím se v České republice řadu let. V drtivé většině případů se jedná o projev liknavého, nezodpovědného a především úmyslného jednání povinné osoby, jíž nebylo dítě svěřeno do výchovy, a která při absenci jednak vnitřního morálního závazku vůči dítěti, jednak rychlé a účinné vynutitelnosti této povinnosti za užití všech legálních prostředků práva, kalkuluje s tím, že vymáhání dlužného výživného, vzhledem k délce soudních řízení, nebude oprávněnými osobami, respektive jejich zákonnými zástupci, využito a tím se tak úspěšně bude moci dlouhodobě vyhýbat své povinnosti.

Významným faktorem, s nímž povinné osoby kalkulují, je na straně oprávněné osoby strach či obavy z reakcí povinných osob při vymáhání dlužného výživného.

V navržené úpravě šesti zákonů je promítnuta snaha ulehčit procesní postavení oprávněného v řízení o vymáhání výživného a ztížit postavení dlužníka. Soudu se před nařízením výkonu rozhodnutí ve věcech výživného pro nezletilé dítě dostává širší rozsah oprávnění, z nichž čerpá při pomoci oprávněným při zjišťování údajů o bydlišti, místu pobytu, zaměstnavateli, jiném zdroji příjmu a majetku toho, komu z rozhodnutí vyplývá povinnost. Rozšiřuje se přednostní postavení výživného před ostatními pohledávkami i na výkon rozhodnutí prodejem podniku. Prodlužuje se promlčecí lhůta pro případ vymáhání výživného. Zavádí se osvobození od povinnosti platit zálohy na náklady exekučního řízení o výživné. I rozšířená pomoc soudu ve věcech výživného bude osvobozena od soudních poplatků.

Výslovně se stanoví povinnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí poskytovat v případě neplacení výživného pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy. V oblasti dávek pomoci v hmotné nouzi se ukládají povinnosti spolupracovat zejména s orgány sociálně-právní ochrany dětí, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti. Osobám, které dlouhodobě neplní vyživovací povinnost, se snižuje částka živobytí na existenční minimum.

V tomto návrhu není obsažena změna § 213 trestního zákona, tj. skutkové podstaty trestného činu Zanedbání povinné výživy. Tato otázka byla velmi široce diskutována a bylo vypracováno nové znění tohoto paragrafu, které bude zabudováno do nového znění celého trestního zákona s uvažovanou účinností od 1. 1. 2009. Právě souběh s projednáváním nového trestního zákona a jejich blízké účinnosti (tento zákon od 1. 7. 2008 a trestní zákon od 1. 1. 2009) - byl důvodem, proč autoři nepovažovali za rozumné měnit současný trestní zákon na posledních 6 měsících jeho existence. Pokud bude vůle sněmovny, lze samozřejmě změnu §213 trestního zákona ve II. čtení ještě doplnit.

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací - režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)